

Грищенко Юлія Валеріївна,

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу змісту і технологій навчання дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, м. Київ, Україна

НАУКОВА СПАДЩИНА АКАДЕМІКА ІВАНА ЗЯЗЮНА У ВИМІРАХ СУЧАСНОСТІ Й МАЙБУТНЬОГО: ЖИТТЄВІ ІМПЕ- РАТИВИ ВЧЕНОГО-ФІЛОСОФА

«Педагогіка – це моє життя».
І. А. Зязюн

Міжнародна науково-практична конференція «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього» відбулася 30–31 березня 2017 р. на базі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Співорганізаторами конференції були: Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, Інститут педагогіки академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві, Громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих», ГНПО «Академія педагогічної майстерності та навчання дорослих імені І. А. Зязюна».

Конференція розпочалась під чудові звуки музики, яка лунала у виконанні камерного оркестру факультету

мистецтв імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова під керівництвом доктора педагогічних наук, професора, заслуженого діяча мистецтв України Василя Федоришина.

Відкрив конференцію і привітав її учасників В. П. Андрущенко – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, дійсний член НАПН України, ректор Національно-

го педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, президент Асоціації ректорів педагогічних університетів Європи (фото 1).

У своїй доповіді «Культура педагога і стратегія розвитку національної освіти в науковій спадщині академіка І. А. Зязюна» Г. Г. Філіпчук – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Почесний доктор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України – зазначив, що «педагогіка І. А. Зязюна опиралася на досягнення духовності, що твориться на засадах національної культури, на культурні цінності, здобутки, що формують, як він писав, «неповторність і велич національного духу людини». Ігнорування «національного» в освіті спричинювало неправні втрати для розвитку нормальної людської психології, яка, наголошував І. Зязюн, «позанаціонально ніколи не була і бути не може» (фото 2).

Обриси публічної діяльності І. А. Зязюна розкрив у своєму виступі О. А. Лаврінченко – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу змісту і технологій навчання дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України.

Після урочистого відкриття конференції розпочали роботу секції за такими напрямками:

- філософсько-педагогічні та етико-естетичні ідеї академіка І. А. Зязюна;
- педагогіка добра і особистість

Фото 1

Фото 2

учителя-майстра в науковій спадщині І. А. Зязюна;

– педагогічна майстерність І. А. Зязюна в науковому і творчому поступі його учнів;

– педагогічна освіта й освіта дорослих: вітчизняний і зарубіжний досвід.

Актуальні аспекти творчої спадщини Івана Андрійовича Зязюна було представлено у виступах на пленарному засіданні конференції. Доповідачі, серед яких були колеги, друзі, учні, послідовники, згадували яскраві моменти життя Івана Андрійовича.

В. Г. Кремень, доктор філософських наук, професор, дійсний член НАН і НАПН України, президент Національної академії педагогічних наук України, президент Товариства «Знання» України, означив наукову спадщину академіка І. А. Зязюна в контексті сучасних цивілізаційних викликів.

З доповіддю «Академік Іван Зязюн – видатний український філософ-педагог» виступив В. П. Андрущенко.

Представники польської делегації акцентували увагу на ролі академіка І. А. Зязюна в розвитку освіти в Україні, а також на його педагогічній майстерності та ролі учня і вчителя у педагогіці творчості: Стефан М. Квятковські – професор звичайний, доктор хабілітований, віце-президент Комітету педагогічних наук Польської академії наук, ректор Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві, іноземний член НАПН України; Франтішек Шльосек – професор, доктор педагогічних наук, Голова наукового товариства «Польща – Україна», директор Інституту педагогіки Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві, іноземний член НАПН України.

Науковий універсалізм академіка Івана Зязюна у своїй доповіді висвітлив

доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України І. Д. Бех.

Вирішальній ролі І. А. Зязюна в розвитку педагогічної освіти на Полтавщині присвятив свій виступ доктор філологічних наук, професор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка М. І. Степаненко, який представив мистецьку школу Івана Зязюна уді. Зерно педагогічної творчості й майстерності, пов'язане з мистецтвом, проросло і продовжує розвиватися у стінах славетного університету, адже творчі колективи вражають високим рівнем виконання та продовжують славні традиції, започатковані І. А. Зязюном.

Доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України Л. Б. Лук'янова акцентувала увагу на основних принципах розвитку майстерності вчителя на андрагогічних засадах.

Вектори педагогіки добра академіка Івана Зязюна у контексті професійної підготовки сучасного вчителя означили А. І. Кузьмінський – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, професор кафедри педагогіки вищої школи і освітнього менеджменту Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Почесний доктор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України та М. О. Носко – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, ректор Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка.

Щирі й теплі слова на згадку про Івана Андрійовича Зязюна прозвучали у доповіді Н. Г. Ничкало – доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України, академіка-секретаря Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, яка відзначила прогностичність наукової спадщини академіка Івана Зязюна, перспективи реалізації його ідей у сучасній педагогічній освіті і освіті дорослих, напрями розвитку його наукової школи.

Різні етапи творчої спадщини І. А. Зязюна були представлені на виставках науково-методичної літератури:

«Учитель, якого чекають» (підготовлена завідувачем бібліотеки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України Людмилою Штомою) та «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна» (організована директором Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидатом педагогічних наук, доцентом Л. В. Савенковою).

Значною подією в рамках проведення I Міжнародної науково-практичної конференції «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього» стало урочисте відкриття Меморіального музею-садиби Івана Андрійовича Зязюна 31 березня 2017 р. у с. Пашківка Ніжинського району Чернігівської області (фото 3).

Гості, серед яких були представники Національної академії педагогічних наук України, члени делегації Комітету педагогічних наук Польської академії наук, директор і співробітники Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, ректори та викладачі університетів Києва, Полтави, Чернігова, Херсону, Харкова, поклали квіти до могили академіка І. А. Зязюна та відвідали експозицію в музеї-садибі. Тут представлено родинні старовинні речі, фото, книги і документи, зібрані й передані родиною і близькими, зокрема О. А. Лавріненком, який опікувався підготовкою експозиції.

Щира подяка всім організаторам I Міжнародної науково-практичної конференції «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього», зокрема Н. Г. Ничкало, В. П. Андрущенко, О. А. Лавріненку, Н. О. Філіпчук та ін.

Сподіваємось, що життєві імперативи І. А. Зязюна, який творив на засадах добротворчості, будуть реалізовуватись у нових наукових пошуках та освітній практиці.

Фото 3